

РЕШЕНИЕ

№ 8954

гр. София, 06.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 09.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **3856** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е във връзка с постъпила жалба от ЕТ „Д-р Лъчезар Пантелеев - АИППМП“ [населено място] чрез адв. Д., против Заповед за налагане на санкции № РД-253С-72/13.03.2025 г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) на основание чл. 74, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), 412, ал. 1, т. 1, чл. 412, ал. 2, чл. 413 и чл. 422, ал. 1 от Националния рамков договор (Н.) за медицинските дейности за 2020-2022 г. във вр. с § 9 от ПЗР на Н. за медицинските дейности за 2023-2025 г. и чл. 453, ал. 1, т. 1, чл. 453, ал. 2, чл. 454 и чл. 463 от Н. за медицинските дейности за 2023-2025 г., с която на жалбоподателя е наложена санкция „финансова неустойка“ в общ размер на 94 650 лева.

В жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на оспорената заповед поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Поддържа се, че административният орган не е взел предвид обстоятелството, че преди извършването на проверката, а именно на 08.05.2024 г. в района на [населено място] при токов удар е изгорял напълно служебния компютър на д-р П., поради което същият не е бил в състояние да възстанови издадените вече амбулаторни листи. Акцентира се върху обстоятелството, че наложената санкция „финансова неустойка“ в максимален размер от 150 лева за всяко нарушение не съответства на целта на закона.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Д., която поддържа жалбата и моли съда да отмени оспорената заповед. По същество цитира чл. 27а, ал. 9 от Закона за здравето, съгласно който СЗОК и НЗОК не могат да въвеждат изискване за възпроизвеждаен или съхранение на хартиен носител на електронни документи, които са част от електронните здравни досиета в НЗИС. Претендира сторените по делото разноски, за което прилага списък.

Ответникът – управителят на НЗОК се представлява от юрк. Т., който оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна, а издаденият административен акт за правилен и законосъобразен. В писмени бележки по делото излага подробни доводи досежно неоснователността на подадената жалба.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заповед № РД-25-37/20.01.2025 г. на основание чл. 72, ал. 2 от ЗЗО управителят на НЗОК наредил да бъде извършена самостоятелна проверка на територията на РЗОК-С. столична, с обект на проверката: ЕТ „Д-р Лъчезар Пантелеев - АИППМП“ [населено място], р-н „Нови Искър“, [населено място]. Задачата на проверката била посочена като контрол по изпълнение на договор № 221359/14.02.2020 г. № 221359/18.10.2023 г., сключен с лечебното заведение за оказване на първична извънболнична медицинска помощ. Със заповедта за проверяващи били определени експерти, длъжностни лица – служители на НЗОК.

Проверката била извършена на 31.01.2025 г., като било констатирано нарушение на условията и реда за оказване на първична извънболнична медицинска помощ, а именно - за периода от 01.01.2023 г. до 31.08.2023 г. д-р П. е отчитал в РЗОК-С. извършени диспансерни прегледи и дейности, но не съхранявал в амбулаторията си здравно (медицинско) досие на здравноосигурените лица (З.). Бил изготвен съвместен протокол за установяване на липси, в който д-р П. декларирал, че не разпечатва амбулаторни листове, като подписал протокола без възражение.

Резултатите от проверката, извършена на 31.01.2025 г. били отразени в протокол № РД-25-37-1/04.02.2025 г., съставен от четирима главни експерти в дирекция КДЗЗО в НЗОК, който протокол бил връчен лично на жалбоподателя на 10.02.2025 г. В срока по чл. 74, ал. 4 от ЗЗО не е постъпило възражение от изпълнителя на медицинска помощ.

С обжалваната в настоящото производство заповед № РД-253С-72/13.03.2025 г., на базата на извършената проверка и съставения протокол, управителят на НЗОК на основание чл. 74, ал. 5 от ЗЗО, 412, ал. 1, т. 1, чл. 412, ал. 2, чл. 413 и чл. 422, ал. 1 от Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г. във вр. с § 9 от ПЗР на Н. за медицинските дейности за 2023-2025 г. и чл. 453, ал. 1, т. 1, чл. 453, ал. 2, чл. 454 и чл. 463 от Н. за медицинските дейности за 2023-2025 г., наложил на жалбоподателя санкция „финансова неустойка“ в общ размер на 94 650 лева.

Констатирани били 630 броя еднотипни нарушения на чл. 142, т. 1 от Н. за МД за 2020-2022 г. вр. чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО, изразяващи се в това, че за периода от 01.01.2023 г. до 31.08.2023 г. в амбулаторията на лечебното заведение д-р Л. П. не съхранява медицинските досиета на съответните З., (подробно описани в оспорения акт). За всяко едно от тези нарушения и съгласно § 9 от ПЗР на Н. за МД за 2023-2025 г. на основание чл. 416, ал. 1 от Н. за МД за 2020-2022 г. административният орган наложил санкция „финансова неустойка“ в размер на по 150 лева. Било констатирано и нарушение на изискванията на чл. 243, чл. 244, ал. 1, т. 1, чл. 244, ал. 2, т. I, буква А, чл. 244, ал. 4 и ал. 6, ал. 7 и ал. 11, чл. 245, ал. 1 вр. чл. 453, ал. 7 от Н. за МД за 2023-2025 г. вр. чл. 55, ал. 2, т. 5 от ЗЗО, като на основание чл. 457, ал. 1 от Н. за МД за 2023-2025 г. била наложена само една санкция „финансова неустойка“ в размер на 150 лева.

В мотивите на заповедта било посочено, че при посещение на проверяващия екип на 31.01.2025 г. в амбулаторията на лечебното заведение се установило, че д-р П. не разполага с техническо средство за полагане на електронен подпис (електронна писалка/таблет, който пренася подписа в цифров вид върху електронен документ, като по този начин подписът да може да се приравни на саморъчно положен такъв). Посочва се, че административният орган е запознат с писмо,

изпратено от д-р П. до СЗОК-С., с който информирал, че вследствие на токов удар на 08.05.2024 г. е изгорял служебния му компютър, но е направено заключението, че това обстоятелство е неотнормимо към обхвата на проверявания период, а именно от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. Досежно размера на наложената санкция органът е посочил, че амбулаторният лист е удостоверяващ документ и се ползва с материална доказателствена сила при възникнал съдебен спор по отношение на отразените в него факти. Необходимостта от доказването на различни обстоятелства възниква в случаите, когато се търси ангажирането на отговорност на лекаря или лечебното заведение за вреди, настъпили при/по повод неправилно лечение, неправилна или липсваща терапия, неправилна или несвоевременна диагностика, поради което амбулаторният лист следва да бъде изготвян стриктно съгласно нормативните изисквания и съхраняван в амбулаторията на изпълнителя на медицинска помощ. Поради това административният орган е счел, че извършените нарушения са със завишена тежест и предполагат налагането на санкция в максимален размер.

По делото са разпитани свидетелите М. П. и Е. С. – експерти в НЗОК, които са били част от екипа, извършил проверка на жалбоподателя. И двете заявяват, че в предоставения от тях срок, д-р П. не е представил изисканите при проверката амбулаторни листове. Същият изрично е заявил, че няма практика да разпечатва амбулаторните листове от извършените прегледи, като е декларирал това обстоятелство в изготвения протокол за липси. Свидетелите посочват, че съществува вариант амбулаторния лист да бъде подписан от пациента електронно, но за това е необходимо специално устройство, с каквото жалбоподателят не разполага.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна в законоустановения срок срещу подлежащ на оспорване административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган, съобразно правомощията, установени в чл. 76, ал. 3 от ЗЗО, при спазване на изискването за писмена форма и не страда от пороци, които да обосновават нейната нищожност. В същата са изложени и мотиви, в които административният орган е посочил фактическите и правните основания за налагане на съответната финансова санкция на лечебното заведение. В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, налагащи отмяната на оспорената заповед. Процедурата за извършване на контрол за изпълнение на договорите с НЗОК за оказване на медицинска и/или дентална помощ се осъществява чрез проверки, извършени от длъжностни лица – служители на НЗОК, определени със заповед на управителя на НЗОК или от оправомощено от него длъжностно лице, и от длъжностни лица от РЗОК – контрольори, при спазване на изискванията на Глава втора, раздел X от ЗЗО и Глава двадесета и двадесет и първа на Н. за МД от 2023-2025 г. В случая всички разписани правила за извършване на проверката са спазвани. Издадена е заповед за възлагане на проверката от компетентния орган, съгласно чл. 72, ал. 3 от ЗЗО. Съставен е протокол за извършената проверка с изложени констатации. На проверявания е предоставена възможност да упражни правото си на възражение по чл. 74, ал. 4 ЗЗО.

Административният орган е приложил правилно материалния закон относно констатираните нарушения на условията и реда за оказване на първична извънболнична медицинска помощ, по следните съображения:

Съгласно чл. 142, т. 1 от Н. за МД за 2020-2022 г. общопрактикуващият лекар създава и съхранява здравно (медицинско) досие на пациентите, което съдържа: 1. амбулаторни листове от извършени от него прегледи и дейности. Безспорно установено е, че към момента на извършената проверка

жалбоподателят не е разполагал с описаните в административния акт амбулаторни листове на хартиен носител, които да удостоверяват извършените прегледи и дейности на здравноосигурените лица. Съдът не приема обяснението на жалбоподателя, че на 08.05.2024 г. служебният му компютър е бил повреден вследствие на токов удар, поради което е невъзможно да бъдат възпроизведени запазените на него електронни амбулаторни листове. Следва да се отбележи, че съгласно чл. 218, ал. 2, б. А от Н. за МД за 2020-2022 г. "Амбулаторен лист се издава: А. От общопрактикуващия лекар: Екземпляр от амбулаторния лист на хартиен носител, подписан от ОПЛ и З., се прилага към здравното (медицинското) досие на З., което съдържа всички медицински документи, и се съхранява в кабинета на лекаря". В разпоредбите на Н. за МД за 2020-2022 г., които се прилагат относно нарушения, извършени до 31.08.2023 г., не е предвидено амбулаторните листове да се съхраняват единствено в електронен формат, като такова изискване се въвежда с Н. за МД за 2023-2025 г. в чл. 244, ал. 2, б. А, съгласно който „Амбулаторен лист се издава: А. От общопрактикуващия лекар: Амбулаторен лист за всеки проведен преглед се издава от ОПЛ като електронен документ. Пациентът подписва амбулаторния лист, с което удостоверява, че е информиран за необходимите медицински дейности, назначената терапия и очакваните резултати, като с подписа си декларира, че към момента на прегледа не е хоспитализиран. За нуждите на предоставянето на амбулаторния лист на пациента амбулаторният лист може да бъде генериран и отпечатан и на хартиен носител, при спазване на изискванията, реквизитите и стандарта на документа, посочени в приложение № 2.“

За да бъде създаден амбулаторен лист под формата на електронен документ, е необходимо пациентът да положи своя електронен подпис под формата на КЕП или чрез техническо средство за полагане на електронен подпис – електронна писалка, която пренася подписа в цифров вид върху ел.документ. Така положеният подпис се приравнява на саморъчно положен такъв. В случая е установено, че в амбулаторията си д-р П. не е разполагал с такива устройства, които да му позволят да съхранява амбулаторните листове в електронен формат на своя компютър. В случай, че същите са съществували в паметта на служебния компютър, но не са били подписани по гореописания начин или отпечатани на хартия, означава, че така създадените амбулаторни листове не притежават характеристиките на първичен медицински документ, тъй като не носят подписа на пациента, което от своя страна се приравнява на липсата на такива.

Поради това, правилен е изводът на административния орган за нарушение и на разпоредбите на чл. 244, ал. 4, ал. 6, ал. 7 и ал. 11 от Н. за МД за 2023-2025 г., които разписват, че: (4) Документите по ал. 2, т. I и IV, в които е предвиден подпис на пациента, могат да бъдат подписани от него по един от следните начини: 1. чрез подписване от пациента във формата на електронен документ с КЕП; 2. посредством генериран от НЗИС и изпратен на посочен от пациента телефонен номер еднократен код, който има силата на положен електронен подпис от лицето; 3. чрез техническо средство за полагане на електронен подпис (електронна писалка, таблет, който пренася подписа в цифров вид върху електронен документ и подписът може да се приравни на саморъчно положен такъв, и др.); 4. чрез подписване от пациента на отпечатан на хартиен носител документ. (6) Изпълнителите на ПИМП и С. съхраняват първични медицински документи, издадени от тях като електронни документи и подписани електронно, в своя специализиран медицински софтуер. (7) Първични медицински документи, в които е предвиден подпис на пациента и същият е положен на хартиен носител, се съхраняват на хартия в лечебните заведения – изпълнители на ПИМП и С.. (11) Информацията, която се съхранява в електронен вид, задължително се записва и на външни електронни носители.

На следващо място, съдът счита, че наложената санкция в предвидения в чл. 416, ал. 1 от Н. за МД за 2020-2022 г. максимален размер от 150 лева, е правилно наложена за всяко едно от

констатираните 631 нарушения. Административният орган е изложил подробни мотиви досежно тежестта на извършените нарушения, с които съдът се солидаризира изцяло, като следва да добави, че амбулаторният лист е доказателство, както за пред НЗОК, така и за здравноосигуреното лице, относно извършените от личния лекар дейности, прегледи и назначена терапия, като неиздаването на такъв от общопрактикуващия лекар освен, че компрометира практиката му, поставя и в риск здравословното състояние на пациентите.

В заключение съдът приема, че оспорената заповед за налагане на санкции № РД-253С-72/13.03.2025 г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса, е законосъобразен административен акт, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от З. на ответника се дължат разноски, които са поискани в срока за това и представляват юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 100 евро.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на ЕТ „Д-р Лъчезар Пантелеев - АИППМП“ [населено място] чрез адв. Д., против Заповед за налагане на санкции № РД-253С-72/13.03.2025г., издадена от управителя на Националната здравноосигурителна каса.

ОСЪЖДА ЕТ „Д-р Лъчезар Пантелеев - АИППМП“ ЕИК[ЕИК] да заплати на Националната здравноосигурителна каса сумата в размер на 100 евро разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: